

Fraai lampenpoetsergras (*Pennisetum setaceum*)

Foto: H. Duistermaat

Bron: Naturalis

[Fraai lampenpoetsergras](#) is een gras dat 150 cm hoog kan worden en bloeit met paarsachtige bloeiaren. Het wordt in de handel lampenpoetser(s)gras genoemd, maar meerdere soorten *Pennisetum* worden zo genoemd.

De plant kan makkelijk verward worden met andere *Pennisetum*-soorten, met name met *P. alopecuroides*. Deze wordt in Nederland ook lampenpoetsergras genoemd en werd veel meer verkocht dan *P. setaceum*. Overigens blijken de vijf meest gangbare cultivars die in Nederland als *P. setaceum* werden verhandeld tot de soort *P. advena* te horen, een soort die zeer sterk op *P. setaceum* lijkt.

Aanwezigheid en impact in Europa

Stand van zaken in 2017: fraai lampenpoetsergras heeft zich gevestigd in Cyprus, Frankrijk, Italië, Malta, Portugal en Spanje. De verwachting is dat plant zich ook kan vestigen in Griekenland, Kroatië, Slovenië en de semi-aride (vrij droge) gebieden in Madeira en de Azoren (Portugal).

Effect op biodiversiteit / ecosysteem

In de mediterrane landen kan dit gras dichte bestanden vormen, waarbij andere planten verdrongen worden door vermindering van beschikbaarheid van ruimte, water en voedingsstoffen. De plant is vooral een probleem in droge graslanden. De plant is extreem brandbaar, waardoor de kans op brand groter is en ook de intensiteit en verspreiding van een brand wordt vergroot. Hierdoor is de schade in inheemse droge bossen groot. De hierin voorkomende soorten zijn niet aangepast aan dergelijke extreme branden. Na een brand is deze plant in staat om het gebied te koloniseren. Door deze vergrote kans op branden worden ook grondbroedende vogels en andere dieren negatief

beïnvloedt. De plant kan voorkomen in gebieden met hoge ecologische waarde, zoals Natura 2000-gebieden.

Effect op ecosystemendiensten^[2]
Er zijn geen effecten bekend.

Overige effecten

De plant bevordert de intensiteit en verspreiding van branden waardoor bij branden meer economische schade ontstaat. Ook ontstaat er economische schade als de plant zich vestigt in natuurlijke graslanden. Fraai lampenpoetsersgras wordt niet graag gegeten door vee (schapen en geiten) waardoor er minder voer beschikbaar is.

Deze effecten waren aanleiding voor plaatsing van deze soort op de Unielijst van [EU-verordening 1143/2014](#).

Bron: [Europese risicobeoordeling](#)

Aanwezigheid en impact in Nederland

Stand van zaken in 2017: fraai lampenpoetsersgras komt niet voor in de Nederlandse natuur.

Effect op biodiversiteit / ecosysteem

De plant verdraagt geen temperaturen beneden -7°C . Door de vorstgevoeligheid zal de plant geen grote, dichte bestanden vormen en is er in Nederland geen effect op de biodiversiteit te verwachten.

Wet- en regelgeving

[EU-verordening 1143/2014](#)

Fraai lampenpoetsersgras staat sinds augustus 2017 op de Unielijst met *invasieve exoten van EU-belang*. Een soort die op de Unielijst staat mag o.a. niet meer worden verhandeld. Verder geldt voor lidstaten de plicht om in de natuur aanwezige populaties op te sporen, te verwijderen, of als dat niet lukt, zodanig te beheren dat verspreiding en schade zoveel mogelijk wordt voorkomen. Het houden van deze soorten in botanische collecties is alleen mogelijk voor (wetenschappelijk) onderzoek of ex-situ bewaring. Hiervoor moet een vergunning worden aangevraagd bij [RVO.nl](#).

Wat te doen?

Voor plantensoorten die aanwezig zijn in particuliere tuinen, zoals fraai lampenpoetsersgras, geldt dat verspreiding naar de omgeving moet worden voorkomen. Het verwijderen van planten is de meest effectieve maatregel om verdere verspreiding naar de omgeving te voorkomen. Verwijdert u uw planten, gooi deze dan niet weg in de natuur, maar bij het groenafval.

Meer info over fraai lampenpoetsergras

Oorsprongsgebied

Fraai lampenpoetsergras is oorspronkelijk afkomstig uit Noord-Afrika.

Habitat

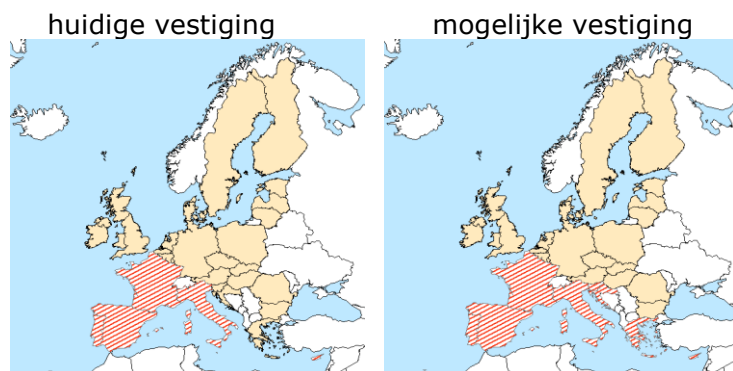
Fraai lampenpoetsergras is in staat om te groeien in een breed scala van habitats zoals rotsachtige en semi-aride (vrij droge) droge gronden. De plant groeit vaak in verstoorde gebieden zoals bermen, maar komt ook voor in natuurlijke graslanden, struikachtige vegetatie, open bossen en niet-zoute kustgebieden. De plant kan niet groeien in gebieden met hoge luchtvochtigheid.

Introductieroute Europa

Fraai lampenpoetsergras is aangeplant tegen erosie en als sierplant en verwildert. Zaad wordt verspreid door wind, water en dieren. Verspreiding vindt ook plaats doordat zaad wordt verplaatst door voertuigen en machines.

Aanwezigheid in de EU

Stand van zaken in 2017: fraai lampenpoetsergras heeft zich gevestigd in Cyprus, Frankrijk, Italië, Malta, Portugal en Spanje. De verwachting is dat plant zich ook kan vestigen in Griekenland, Kroatië en Slovenië.

Introductieroute Nederland

Tot voor kort werd gedacht dat fraai lampenpoetsergras in Nederland werd verkocht en is aangeplant als sierplant in tuinen. Uit recent onderzoek is gebleken dat de vijf meest gangbare cultivars die in Nederland als *P. setaceum* werden verkocht in werkelijkheid tot *P. advena* behoren (intern rapport NVWA, 2017).

Kans op introductie, vestiging en verspreiding

De kans op introductie van fraai lampenpoetsergras is sterk verminderd sinds de plaatsing op de EU-lijst in 2017.

Fraai lampenpoetsergras heeft zich niet gevestigd in Nederland. Door de vorstgevoeligheid is de kans op vestiging gering. De plant vormt grote hoeveelheden zaad dat zes jaar kiemkrachtig blijft. Verspreiding van zaad vindt vooral plaats door de wind en water.

Risicobeoordeling

[Europese risicobeoordeling](#)

Bronnen

[Q-bank invasive plants](#)

Laatste update: 20-02-2018